

دنهنگیکی ٹاشنا بانگم دهکات

سُوْزِ رَهْشَید

بہشی یہ کہم

ئەو دەستبەردار
نەدەبیوو، وازى
نەدەھىتىا. ئەمەش
ورۇۋ ئېرىدەدەم و
زىاتىيان پىدەدەم و
بەرەو چارەنۇسىكى
نادىيار خۈرىيەن
دەكىدمەوه. بەھۆى
قسەكانىيەوە هەستم
كىرىبوو لە ولايەتكى
دىكەنەوە دەزى.
جارىكىان بەئىنقەست
پېرسىيارى كاتىم لىكىرد،
لە وەلامەكەيدا بۇم
درەكەوت كە ھە كاڭىز
جىوازى كاتمان لە
ئىتىوان دابە. ئەگەر
جەختىم لەسەر
خۇناساندىنى
دەكەرەدەوه، ئەو بە
پېكىنەيەوە ماقچىكى بىز
دەهەوش تەنەن اع

ویک هاتوه، به ته وسسه و پرسی :
خانم ئەوه کىنە تەلەفون بىز تو دەکات
و ولادىمى منىش ناداتەوه؟! من خۆم
بى ئاگا پېشاندا. ئەو دلى ئاۋى
نەخواردەوە، چەند جارىيىك
پرسىيارەكەي دۇوپات كردىدە.
رۇژىكىيان ميوانى مالى باوكم
بۈوم. لەكەل خوشكە كانم لەدەورەي
يەكتىر كىببويتىنە، قىسمان دەكىرىد
و قاقا پىدەكەننىن، زەنگى
تەلەفونەكەي من قىسە كانى كورت
كردىنەوە، دىسانەوە خۇي بۇو، لە
دۇورىدە خۇشىسىتى بىز
دەهاو ياشىتم: خوشكە كانم نامۇيىيان
لېلىرىم، خوشكە كەورەكەم بى ئۆزىن
لېيم هاتە پىشىش و داواىي
روونكىرىدە وەلىكىرىم، من نەمتۈنۈ
لىيان بىشارماوه، سەربرىدە ئەھو
تەلەفونانەم بىز گىرپانەو، ئەوان
ھەموويان بى تاسەوه گوپىان بىز
چىرۇكى تەلەفون ھەلخىستىوو.
خوشكە كەورەكەم وەك رېشىستاندر

به دیار فانوسه و خریکی سه عی کردن بیو. لـهـیـکـهـ و زـنـگـی تـهـلـهـفـونـکـهـ رـاـجـلـهـ کـانـدـمـ. فـرـمـوـومـ لـیـکـرـدـ، بـهـ وـشـهـیـ بـیـبـورـهـ بـیـزـارـ کـرـدـیـتـ، دـهـسـتـیـ بـیـکـرـدـ. لـهـوـکـاتـهـداـ دـشـهـکـمـ بـهـ دـهـدـیـکـیـ بـهـ رـزـ پـرسـیـ (ـاـکـاـمـهـ!؟)ـ منـ سـهـرـیـ نـهـرـیـ بـزـ لـهـقـانـدـ. دـهـمـوـسـتـ بـیـنـاسـمـ، ئـهـوـ خـزـیـ نـهـدـنـاسـانـدـ. بـهـ پـیـکـنـهـیـوـهـ بـیـگـوـتـهـ (ـسـوـزـهـ گـیـانـ مـاـدـ نـامـنـاسـیـ بـاـ کـاتـ نـهـگـمـ، ئـیـوارـیـهـیـ کـشـادـ). پـیـکـنـهـیـهـ کـشـادـ. هـیـتـدـیـکـ پـیـاوـ بـهـ کـاهـنـیـ ئـهـ وـشـانـهـ بـهـ نـهـنـگـیـ وـ شـورـهـیـ دـادـهـنـیـ، دـخـواـنـ ژـئـنـهـ کـاتـیـانـ رـوـڑـانـهـ هـزـارـانـ جـارـ پـیـشـانـ بـلـیـنـ بـهـ سـاقـوـ بـمـ بـهـلـامـ ئـهـوـانـ بـهـدـمـیـانـ دـانـایـهـتـ بـلـیـنـ: گـیـانـ،

یـهـکـهـمـینـ جـارـ نـبـوـ کـهـ زـنـگـیـ تـهـلـهـفـونـ لـهـ خـوـشـ وـهـنـگـامـ بـیـتـیـ، بـهـلـامـ بـهـکـهـمـینـ جـارـ بـوـ لـهـ بـهـ رـهـبـهـیـانـیـکـیـ زـوـوـدـاـ کـهـسـیـکـ تـهـلـهـفـونـ بـیـزـ بـکـاتـ وـ بـهـ وـشـهـیـ بـهـیـانـیـ باـشـ کـیـانـهـکـمـ بـمـدـوـیـتـیـ. تـارـمـایـیـ خـهـوـ چـاـوـهـکـانـمـیـ بـهـرـنـدـاـبـوـوـ. قـوـکـمـ نـیـوـهـ نـوـسـاـوـ بـوـوـ، بـهـ شـرـمـهـ وـهـدـلـامـ دـایـهـوـهـ. رـاستـیـهـکـهـ نـهـدـهـنـاسـیـ، بـهـنـاـجـارـیـیـهـ وـهـ دـاـوـمـ لـیـکـرـدـ خـوـیـ بـیـنـاسـیـنـیـ. ئـهـوـ بـهـ پـیـکـنـهـیـهـ مـالـاـوـاـیـیـ لـیـکـرـدـمـ وـهـمـتـهـ لـیـکـیـ هـنـلـهـهـ فـیـتـراـوـیـ بـوـ چـیـهـیـشـتمـ. ئـهـوـ تـهـلـهـفـونـهـکـهـ دـاـخـشـتـهـوـهـ، کـهـچـیـ هـزارـانـ لـیـکـانـهـوـهـیـ جـزوـاـجـزـرـیـ بـهـسـهـرـ دـایـارـانـدـ.

ئـمـمـهـ لـهـگـهـلـ مـالـیـ خـهـنـوـرـمـ دـهـذـیـایـنـ. ئـهـوـانـ لـهـ قـاتـیـ خـوارـهـوـ، ئـبـیـهـشـ لـهـ قـاتـیـ سـهـرـهـوـ بـوـوـنـ. ئـهـوـ کـاتـانـهـیـ کـهـ هـاـوـسـهـرـهـکـمـ لـهـمـالـ نـهـبـوـوـایـهـ، خـوـشـکـهـ چـوـکـمـهـکـهـ دـهـهـتـهـ لـامـ. دـشـهـکـمـ لـهـکـلـ دـنـگـیـ

من له کورستان بوم، دنگه که ش
له ولاتیکی دیکه دوره دوره بوبو
نمیخوابو شکه رشان گردنی به و
نه دوره نادهن و لیپرسینه و هم
گه لدا ناکهن.
پئیر روزانه به خیرایی کاره کانی
او مالم ئهنجام دهدان. خوم ئارایشت
کرد و لاهه ردهم ئاویتے دا
چاوه روانی تله فونی ئه قوم دهکرد.
و زانی شه ممه و یه کشنه ممه کاتی
زور بوم، چهند کاشتیک قسیه بو
کردم و گویی له قسنه کانی من
کرد، هندی جاری هر به پله
جهند و شه یه کی بیز دههاوشتم،
به بیانی کارکردن وه بای باینی
کرد و لیم جیا ده بیزو.
شه ممه یه ک زور چاوه روانی
نه نگی تله فونم کرد، به داخه وه رهقی
کردم وه، نه سلاویکی لیکردم و نه

دکرد. ئەو حەزى بە پرسىپارەكانى من نەدەکرد. بۇ خۇنى چاۋگەي گرگانى خوشەویستى بۇو، پەيقەن بۇندارەكانى بۇ بارى دەکردم. ئەو هەتاوى ئەقىنى تىدەكترم. ئەو دېگىكöt: (داھاتۇرەمەمۇ راستىھەكان ناشكرا دەكتار، رۆزى دادى بىزانى من كىتم!). من لەتىنيا چاۋەروانى و گومانىدا راڭىرابۇوم. وەك بالىندىھەكى ساوايلىك دانەخۇرە كىراپۇوم، رېكەي مالى بۇونم گرتىپووه بەرە خۇبەخشانە ھەنگاوم ھەلدەگرتىوه. من و تەلەفۇن تىنەلاؤى يەكتىر بىبۈين. بېبى يەكتىر ھەلمان نەدەکرد، لەيەكتىر دوور نەدەكەوتىنەو، ھەستم دەکردى دەدورەوە لەگەل ئەو دەنگە ئاوىتىسى يەكتىرىن. ئەو بۇ ئەوهى گۇنى لەدەنگى من بىي ھەم كاتى خۇنى تەرخان دەکردد و ھەمېش پارەرى خۇى لە ئاۋى دەکردى. ھەندى رۆز بەنەقەست تەلەفۇنەكەم دادەختى، كاتى رۇشتىم دەكىرەوە، دەمبىنى دەيان كورتە نامەم بۇ ھاتبۇ، تىيانىدا نۇوسىرابۇو، (بۇ بۇ بۇ!!!!).

ھەستم بە گۈرانى خۇم دەکردى ورده ورده بويىريم پەيدا دەکردى. جاران كە دەمزانتى ھاوسەرەكەم دېتىھە، يەكسىر تەلەفۇنەكەم دادەختى، بەلام لەو دوايانىدا بايەخىم بەو كىشەيە نەدەدا، ئەمەنداش بە شەقىقا ئەماندا.

به سوودی پیشکش کرد و نکار
لیکردم که یان تله فونه کهم بفروش
یان راستی بز هاوسره کهم باس
بکهم. ئو پیشوای بوئگر جاریکی
دیکه دوپیات بیتله، همه دلی پیستره
دهکات و همه میش باوه ری پیست
نامیتی، ئگر دلپیش بکوهیتا
نیواتنان، خوانه خواسته باوه ره
تمانه نهمیتی، داهاتوتان به بن
بهست دهگات، زیان به هر دردوکتار
دهکه وی، تو زیانه ندی یه که مین
دیتیت.

من له دهست خوئم دانه بیووم
گیرزدهی داوی تله فونه بیووم، ئو
پیشنه رازاوانه له تله فونه کهوه
دههاتنه دهري ناسووده یان دهکردم
و ئارامیان پیده بخشیم. بربنه کانی
دروروتیان ساراژ دهکردم
راشکوانه دهليم که پهقنه کان و زدیان
پیده بخشیم، خوراکی دروروون
بوون و تیزیان دهکردم. تله فونه
ناسویه کی دیکه له برده ده
کردو بوموه، ژیانیکی دیکه پیشان
دهدام. بؤیه بايە خرم با
ئاموزگاریه کانی خوشکه کهم دانه نا
روزانی دواتر ناخاتفته کانم دریزتر
دهکردنوه. ئو فریشته یه کی
ئاسمانی بیو، پیشی ئه قیبی بی
دها ویشتم و خوشی نه ده ناساند
هه ستم دهکرد هوگری ئوم و
ئولفه تم پیوه گرتوه. من ئه گهر
هه ولی سرینه وهی ئه ویشم بدابوایه

زنهنگه کان روزانه دوپونت
دبهونه وه. سوز و خوش ویستار
تیده گرتم من هیچ ژمین دیکم به
که سه نه بتو، به لام دیسانش و
جار جاره دهدواند و حه زم ده گر
بیناسم. ژماره تله فونه که
ده رنده ده که و. به مه ش بیزار
نیگه راتر دبوبوم. هندی جار
سوییدم ده خوارد ئه گه که زنگی
لیدایه وه، به روی دایخه مه وه، کاتی
ده ندی تله فون به رز ده بیوه، من
هوشم نه ده دما، به نه ویستیه وه ولام
ده ده اه وه. دلم به قسے کانی
ده کاریه وه. هه ستم ده کرد دهنگی
فریادره سیکه و ده بیوی ها و کاری
بکات. سه باری ئوانه شه و ترس
نیگه رانی سینه بیون و راویان
ده ده اه.
ئذنی خاون شو لو له خشنه
مار و له سینه ری دیوار بش
ده ترسن. نایه وی قسمه لولک
ماله خه زور رانی بیته سه ر. من پد
به دل له داهاتوی ئه و زنگان
ده ترسام. نه مده ویست میشکی
هاوسه ره که شم پیشانه وه خه ریک
بینی، لای ئه و باس نه ده کرد
ئیواره دیکان خه ریکی کوکر دنه و ده
خوانه (سفره) بیوم، زنگی تله فون
لیدا، هاوسه ره کم فرموموی لیکرد
به ئه لوله نه داوای ولامی لیکرد
به لام ئه تو تله فونه که دا خسته و
هه رگیز هاوسه ره کم به توری
کرد، هیشتا زوری مابو بز ده اه.
به لام خه بیور بیو، به ناچاریه وه
جیگه خزی کوکر ده وه خواره وه خزی.
ئه و روزه به برده اه می بیرم لی
ده کرده وه، گری کوکر ده اه کی سه خت
بوو، نه ده کرایه وه. هاوسه ره کم
له مال نه بتو، تله فونه که شی وه ری
نه ده گرت. رسته په یوهندی تری
له گهله دایه بیزارتری ده گردم.
با وه درم نه ده کرد هیندے قسه بکات.
ئه و مرو قشکی که مدو بیو. موبایلی
هه بتو، ته بیا له کاتی زور پیوستا
به کاری ده هینا. به ده گهنه تله فونی
بز ده کرد، ئه وه من بیوم تله فون
بز ده کرد و هه و لیم ده پرسی. من
پیشوایه زور بیهی ژنان بے
دورکه و ته وی شو و کانیان
نیکه ران ده بن، دلپیسی ده که ن، له نیو
با ههزی گوماندا ده خولینه وه، ئه و
روزه ده ره کانی من دوو به رایه
بیوون، نه ئه و که سه بز ئاشکرا
ده بیو که تله فونی بز کرد بیوم، نه
تله فونی هاوسه ره که شم ولامی
ده دامه وه.
هه رچونی بتو گه یشته ئیواره،
ماله که مان تاریک تاریک داهاتیوو،
ده دلین بیاو چرای ماله، ئه و شه وه ش
نه هاوسه ره کم له مال بتو، نه
کاره باشمان هه بتو، حه و سه له
قسه کردنم نه بتو، زستانیکی سارد
بوو، له سه رمانا خوم له نیو

دۇخى زىن پاش خۆسۈتاندىن

ئارام سدیق

تەشەنەكىرىنىان. لىرەوھە قىسەكىرىن
لەسەر بىركىرنەوە ئاڭارى مەرۆف
بەساناتىي تامىتتىوھە و كائىك ئىنان پەھنا
بۇ خۆكۈشتەن دەھنەن لەرىپى
خۆسۈوتانى چەستىيەنەوە دەميانەپىت
نىشانىيەك بە تەۋىلى كۆمەلگە و ئايىنەوە
بىنت و بەمەركى خۇيىان (ئاى)
نارازىبىون بەرامبەر ئايىن و رەھگەزى
بەرامبەر بەرز بىكەنەوە، يان پاش
خۆسۈوتانىن بىءو رووخسارانەوە
چەنگىكى دەروونى دىزى كۆمەلگە و
رېنگەكەن بېرىزكەنەوە.

دىارە ئەگەر لە رووى
سايكلۇرۇزىيەوە لە دۇخى ئىن پاش
خۆسۈوتانىن بىكەلپىنەوە دەپىتىن
ھەموويان لە دۆخىكى دەرەوونى نىثارام
داپوو خاپاۋان و زۇركىيان ھەست
دەكەن تازە ئىيانىن لەدەست داۋ ئەم
بۇونەش تەنەنە چەستىيە و رۇھىان
مەردووھ. يەككى لەو كچانە بەھۇي
كىشە ئىخزاپىنىيەوە خۇي سۈوتانىدبوو
لىپرسى پاش ئەھەي ھەموو
برىئەن كانتاڭا كاپلۇونوھە و دەكەن جاران
دەنۋانى كارەكەنلى ئازماڭ راپەرىتى و
پەھەنەنەيەكانت لەگەل خىزان و
دەرورىبەر ئاساسىيە ھەست دەكەت
ئىستا ئەگەل بەرلە خۆسۈوتانىتتا
جىاوازىتت، ئۇيىش لەو لامدا و تى:
جىاوازىبەكان ئۇدەندە زۇرە كەرەنگە
نەتوانىم ھەموويان دەستىشان بىكەم،
بەلام ئىستا ناتوانىم و دەكەن جاران لەگەل
خىزم و كەس و كارمدا ھەلسۈكۈت
بىكەم سەردارنى هېچ كام
لەغەزە كاپىش ناكەم و باۋىك و براو و
دايىك و خوشكەكەنام و ھەتتا
دراسىكىلاشىمان بەچاۋى سووکەوە
لېم دەرۋان ئەمەش زۇر ئازارم دەدات
، ھەرودەلە لو كاتەشەوە ھارپىكىنىش
كەم ھامۇوشۇم دەكەن و ئەۋانىش بە
چاۋىكىي جىالىتىم دەرۋان. من بىزى
خۇم سۈوتانى تا بىرم و لەدەست ئەم
ژيانه رىزگارم بىت، نەك و دەكەن ئىستا
بىتىقەوە و ھەمەمۇ خىزان و
دەرورىبەر بەزەليللى ئۇيىش بىكەن.
ژيانى ئىستام لە جاران دۆزەختەر.
لە قىسى ئەم كچەوە تىيدەگەن
دۇخى ئىن پاش خۆسۈوتانىن زۇر
نالىپار و پر كىشەيە بەدەر لە خىزان
خىزم و دراۋىسى و ھەموو تاكەكەنلى
كۆمەلگەش بەچاۋىكى سووک و
بىزازىيەوە لەو كەسە دەرۋان.

گەران بەدوای بەختىارىدا لەگەل
كىنچى جەھاندا كىنۋە و تازارەيە و دەك
تازارەي دۇتىن، كواھەت لە كۆي و چۈن
بەختىارى دەست خۇمان بىخىن؟ ئەم
دۇو پىرسىار بەرددەوام ھەموو نەھەيەك
پەك بەدوای يەكدا دەپىرسىن، ھەرودەك
دەكتۈر لىيمان لە كىتىھەكەيىدا بەناوى
اھىواي مەرۆقەدا دەلىت: ھەموو
مەرۆقىك خىزى بەھەشت يان جەھەنم بۇ
خىزى دەرسەت دەدەكت. گەلىك ياساھەن
كە ڈیان لە بوارى چەستە و ئەمەل و
سوزۇدا بەسەر دەدەن. ھەمومان شىتكى
دەرىبارە حالتەكەنلى دەستەسەن
دەزانىن، ئېمە ھەندىك جار ھەست
بەشكىتى و خەمۆكى و دەرۇونىگىران
دەكەين و ھەندىك جارىش بەھۇي
ھۆكاري گەوهەرىپىءە و، واهەست
دەكەين ھەرودەك بەتەواوى شادى لە
ژياندا نەمایت. ھۇي سەرەكى نەخۇشىي
دەرۇونىيەكەن و خەمۆكى و
دەرۇونىگىرانى نەخۇشى، بىرىتى لە
جەخت حستە سەر خۇد كە ھەمىشە
بەرە بەزەھىي بەخۇدا ھاتىوھۇ قۇم
بۇون لە خۇدىدا دەمانبات و لە خەلکى و
خۇشەۋىستى كەسلىنى دى دۇورمان
دەخاتەھە، ھەرگىز كەسى خۇپەرسەت
ھەست بە بەختىارى ناكات كەۋاتە
بەختىارى بەھەل و كۆشش دىتە
بۇون، بەلام قىسى گىنگ لېزىدە ئۇدەيە
مەرۆقە ئەھەن ئەھەن دەدەست دەتىن
دەھەتىت؟ رىكەكەنلى بەدەست ھەتىانى
بەختىارى و ژىانى ئاسىسووھە
چۈزۈچۈزۈن و بېيىن تىۋانىنى مەرۆق
دەكۈرىت، بەختەر بۇبۇنى من جىا
لە بەختەر بۇبۇنى كەسىكى تزو ئۇدەيە
من بەختەر دەكەن دەنگە
بەرامبەر كەم ئازاربىدات. ئاشكىرای
چۈنچۈنى كارو بېشە مەرۆق كارەكەن
سەر كەسالىتى و چۈنچۈنى
بەرپىوهەنەن دەستىيان بەسەر فەلەنەكىي
رۇوتدا گەرتۈوه، لەۋىتا دەرددەكۈيت
كە چۈن (دايىك) و (باوكى)، خۇيىان لە
كېچەكە نزىك دەكەنەوە گەتكۈزۈ
ئەمە دەكەن دەستىرىزى سىكىسى
بەكەن سەر كەچەكەيان. ھەردوو
(جووته)، جىگە لەو كچە، كچىكى
تىريان ھەمە كە يەك سالى پار
نەكەرەتتەوە، ئىستا دايىكى بە
شىۋىيەكى كاتى لەگەل ھەرروو
كېچەكە پېكەوە دەۋىن.
سەر جاوا:

رووداوه، ئۇ تا ماوهىەك كەسىكى زۇز سېرىو سورھىيەر بۇوه، كە بە 5.e بە راگەياندوو، بەلام بەپىنى ووتتەي پىشىشكىكى پىپىزىرو لېزان، ئۇ وە له راستىيەد دوورە كە (دايىكى)، لەوكتەدا مادەدى يېھۈشكەرى پى درايىت.

(٥٠) پەنجا ويتتەي رووتى مەنالى: داواكارى گشتى (امودەعى عام)، پەنجا ويتتەي رووتى تىكەلى مەنالى وەكۆ بەلكە بەدەستتۇدە، كە پۈلیس لەكتى پىشكەننى خانوو كەياندا لەناو دۈلەيىكى داخراودا پەنجا ويتتەي رووتى مندالانىن دۆزبىيەتتەوە، هەرۋەھا دەستيان بەسەر فەلمىكى رووتدا گرتۇوە، لۇيدىدا دەرەكە ويتتە كە چۈن (دايىكى او باواكى)، خۇيان لە كچە كە تزىك دەكەنەوە گەتكۈزى ئۇ وە دەكەن دەستەرئىزى سىكىسى بىخەنە سەر كچە كەيان. هەردۇو (جوتتە)، جىڭ لە و كچە، كچىكى ترييان هەبە كە يەك سالى پار نەكىرىتەوە، ئىستىدايىكى بە شىۋىيەكى كاتى لەگەل ھەردۇو كچە كە پىكىھە دەزىن. سەرچاۋە:

کۆمەلایەتى (يەننى ۋەلۇق سىسۇن) باوکى ئىنكارى ئەم دەستدرېزىيە دەكەت و بە يوختان و هەلبەستى دادەتتى، بەلام ووتەبىزى دادگە باوکى بە تاوانبارى سەرەتكى دەزانىتتى، وە ھەرودەها دايىكى دەلىت: من ھىچ تاوانكارىيەكى بە ئەتقەستم نەكىدۇوه. تاوانى قورس:

بە پىپى داواكارى گشتى (مودەعى عام)، باوکى بە رېرسىيارەو ئەنجامدانى ئەم تاوانە گورەدە لە ئەستتى دايى، چونكە بىنۇيەتى، كە ئەھۋى بۇوه بە قوربانى، تەمەنلى زۆر بچوکە، ھەرودەها سىڭلاڭاكار دەيسەلمىتتى كە بە تايىتى باوکى، رەھچاوى ياساى نەكىدۇوه.

دايىكى شاكايەتى لە باوکى كردۇوه، چونكە لە كاتى ئەنجامدانى دەستدرېزىيەكاندا وەك ئاڭاگى لەخۇرى نەبۈويتت و دووقارى لە بىركرىدنەوه بۇوه.

بە پىپى راگەياندىنی (S.e) دايىكى دەلىت من ھىچم بە بىرنايە. دەبىت مادەمى بىھۇشىم بىئىدرابىت. ھەرودەها پارىزەردى دايىكى (الارش ئىدمان) بەم رووداوه دلى داخورىا، دەلىت: ئەو نەئاڭاگى لە فيلم بۇوه نە لەم

A portrait photograph of a middle-aged man with dark, wavy hair and a well-groomed beard and mustache. He has a serious, contemplative expression. He is wearing a dark, button-down shirt. The background is plain and light-colored.

دەستدريژى سېڭسى دەكەنەسەر (كچە) يان و

بے چیدیو توماری دہکه ن